

Korrupció az irodalomban

DM-információ

A nemzetközi korrupció-ellenes szervezet, a Transparency International Magyarországi Egyesülete – a Soros Alapítvány támogatásával – pályázatot hirdetett a hazai egyetemek bölcsészettudományi karainak hallgatói részére. A pályázat témája: a korrupció ábrázolása a magyar irodalomban. Az első helyezett 100 ezer forint jutalmat kap, a második díj 75 ezer forint, a két darab harmadik díj pedig 50-50 ezer forint. A dolgozatokat szeptember 30-áig kell benyújtani.

OKTV-eredmény

Budapest (MTI)

A tehetséggondozás és az esélyegyenlőség összhangjának megteremtéséért az oktatáspolitikai felel – hangoztatta Magyar Bálint művelődési miniszter, az országos középiskolai tanulmányi versenyek (OKTV) győztesei előtt a Néprajzi Múzeumban. Az elismerő oklevelek átadását megelőzően a miniszter elmondta: a résztvevők száma évről-évre növekszik. Idén mintegy 38 ezren tettek próbára tudásukat, ez több mint tíz százaléka a középiskolai diákoknak. A matematika versenyek három kategóriájában összesen kilencezren, angolból hatezren, magyar irodalomból 1900-an, történelemből pedig 1600-an versengtek. „A tehetség egyenlően oszlik el. Az oktatáspolitikai feladatok, megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy az érvényesülésre is egyforma esélye legyen mindenkinek” – fogalmazott a miniszter.

A Graphisoft R and D Számítástechnikai Fejlesztő Rt. képviselőjében Sparing László kutatási és fejlesztési igazgató adott át egyenként 200 ezer forintos ösztöndíjakat 21 középiskolai matematikai tanárnak, akik eredményesen segítettek diákjaik felkészülését a versenyre. Az ösztöndíjakat az Rt. által a magyar matematikaoktatás támogatására létrehozott alapítvány folyósítja. Az alapítvány vagyonához hozzájárult Bojár Gábor, a Graphisoft elnöke is, a Széchenyidíjával járó 2 millió forinttal.

A 35 éve zajló OKTV-n idén 22 tantárgyban versenyezhettek a 11-12. évfolyam diákjai. A döntőbe jutottak ez évtől mentesülnek az érettségi vizsga alól az adott tantárgyból, és automatikusan jeles osztályzatot kapnak.

Tér és Trend

Budapest (MTI)

Új, a realitelmiségieknek szóló időszaki lapot jelentett meg, Tér és Trend címűmel a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége (MTESZ) – tájékoztatótt Halmai László, az MTESZ főigazgatója. Az új sajtóorgánium – mint azt a főigazgató elmondta – elsősorban a műszaki szakembereknek szól, nekik szeretne tájékoztatást adni a szövetség és tagegyesületeinek munkájáról. Emellett a rangosabb műszaki vonatkozású eseményekről is közöl híreket az újság. A 70 ezer példányban megjelenő lap nemcsak nyomtatásban, de az Interneten is olvasható.

● Aki átélte Bejrút bombázását

A JATE libanoni magyarja

Dalloul Zaynab egzotikus nevének többször vette már hasznát. (Fotó: Miskolczi Róbert)

Még nincs huszonkét esztendő, de, ahogy mondani szokták, már bejárta Tolnát-Baranyát. Dalloul Zaynab, a József Attila Tudományegyetem harmadéves magyar-latin szakos hallgatója élt már Kiskörösön, Kecskeméten, Gödöllőn, Bejrútban és a Bekaa-völgyben. A libanoni magyar lánynak jelenleg a szegedi Herman kollégium szolgálat otthonul.

Zaynab édesapja a hetvenes évek elején tanulmányi ösztöndíjjal érkezett Libanonból Magyarországra. A fővárosban egy évig tanulta a magyar nyelvet, amely után következett Szeged, ahol a JATE Természettudományi Karán biológiát tanul. Zaynab magyar édesanyja szintén biológusnak készült. – Apa és anya harmadévesek voltak, amikor szerelembe estek – emlékszik vissza családjá történetére Zaynab, aki 1976. december 2-án született Szegeden. – Csak érdekességképpen említtem meg, hogy egy

darabig mind a ketten ugyanabban a kollégiumban laktak, ahol most én. Három esztendő lehettem, amikor a család átköltözött Szegedről Kiskörösrre. Zaynab öt esztendő volt, amikor a család Libanonba utazott, azzal a szándékkal, hogy ott végleg letelepednek. A háború azonban közbeszólt, s a Dalloul család egy év után visszajött Magyarországra. – Szerettem kinn élni, mivel a libanoniak, akik egyébként az arabok közül a legerősebbek, rendkívül családcentrikusak. Imádják a gyerekeket, s mindenben nagyobb szabadságot adnak nekik, mint Európában. Nagypapám házában több generáció élt együtt, amikor 1982 nyarán kitört a háború, és bombázni kezdték Bejrútot. Apával, anyával és a rokonaimmal a Bekaa-völgybe menekültünk. Itt született meg Hicham öcsém, aki most második gimnazista Gödöllőn. Arra nagyon emlékszem, hogy a bombák jobbra és balra, előttünk és mögöttünk is hullottak, miközben a Bekaa-völgy felé tartottunk. Nagypapám azt

mondta: jöjjünk haza, mert nekünk legalább van hová mennünk. Megfogadtuk tanácsát, de apa még kinn maradt körülbelül fél évet, ugyanis reménykedett abban, hogy véget ér a háború, és talál magának munkát. Aztán ő is visszajött Kiskörösrre.

A Dalloul család ezt követően Kecskemétre költözött. Zaynab itt kezdte el középiskolai tanulmányait. A Katona József Gimnáziumba járt, s tanárának, Kristóf Antóniának köszönhetően szeretett bele a latin nyelvbe. – A görög és a római kultúra mindig is érdekelt. Hozzáteszem, az antik műveltség szeretetét a szüleim is belém oltották. Persze, jól tudom, hogy a magyar-latin szakkal nincs túl sok esélyem a munkaerőpiacon. Talán, ha doktorandusként nyerek egy kutatói ösztöndíjat Olaszországba vagy Görögországba. A probléma csak az, hogy ezekből igen kevés akad. Zaynab – aki édesapja után automatikusan megkapta a libanoni állampolgárságot is – kétfévente jár haza családjával az egykoron Kö-

zel-Kelet Svájcának nevezett, festői szépségű Libanonba. Angolul jól beszél, franciául és arabul viszont csak egy idő után ért. – Amikor kinn éltünk Bejrútban, ahol egy darabig francia iskolába is jártam, három hónapig nem voltam hajlandó arabul kommunikálni, aztán egyik pillanatról a másikra elkezdtem folyékonyan beszélni a nyelvet. Mára azonban sok mindent elfelejtettem. Zaynab testvére és szülei jelenleg Gödöllőn élnek. Biológus édesapja és édesanyja egy ottani gyógyszer-gyárban dolgoznak. Zaynab beszélgetésünk végén elmondta, hogy egzotikus nevének többször vette már hasznát. Elmesélte, hogy egyszer, amikor igazolványok nélkül bliccelt a villamoson, elkapta az ellenőr. Amikor az a nevére kérdezte, hogy büntetőcédulát írjon, Zaynab bemutatkozott. Az ellenőr nem hitte el, hogy Dalloul Zaynab-nak hívják; azt gondolta, a bolondját járatja vele a magyarul beszélő lány, s inkább elengedte.

Szabó C. Szilárd

● Főiskolások, ha írnak

Elvágódva innen

A főiskolai írók kiléptek a fényre. A tavalyi „A sor vége” című kötetük után idén „A zavarodottság állandósulása” címmel jelentették meg irodalmi antológiájukat. A fiúk nem túl vidámak. Mondhatnám azt is, borúsan látják a helyet, ahol élnek. Elvágódhatnak innen, ahogyan Cseh Tamás énekli búsongva. Egynémelyikük pedig már most helyet adna másnak.

A tanárképző főiskolán tanuló szerzők – Takács Róbert, Lukácsi Péter, Illés Róbert, Fröccsöntő, Domokos Tamás és Forró Lajos – olyan területen mozognak, ami természetesen ilyen korban. Elegük van abból, amit látnak, magukba néznek, s lám ott sem fedeznek fel sok újat, ezért aztán leképezik a nagyvilágot. Így van ez

rendjén. Így van rendjén? Tényleg ennyire állandósult a zavarodottság a fejekben, az életvezetésben? Tényleg ekkora a nihil, mint ahogy azt írják? Takács Róbertnek például, aki talán a legpesszimistább mindannyiuk közül, a halál egy végtelen vakáció. Fröccsöntő azt írja, hogy „A XX. századra teremtettem/ A múltam fatális véletlen/ A jelen tetet szagató lét/ A jövőm véres váladék.” Persze, azért akadnak szép képek is, de összességében, mint ahogy arról egy főiskolások kiadványban olvashattam, az irodalmi szemelvénnyel leginkább az infantilis eklektika és a minimalista konferanszié-líra lágy, de mindenképpen mérgező vegyülete jellemzi.

(A zavarodottság állandósulása; irodalmi antológia; Messzelátó, Szeged, 1998)

Sz. C. Sz.

● A JGYTF HÖK-elnöke

Szenátusi reményekről

● Munkatársunktól
Amint arról az elmúlt héten beszámoltunk, megalakult a Szegedi Felsőoktatási Szövetség huszonöt fős vezető testülete. A szenátusi tagok között találhatók a tagintézmények hallgatói önkormányzatának elnökei is. Jancsák Csabát, a JGYTF HÖK-elnökét arról kérdeztük, milyen reményeket fűz a szenátus működéséhez.

– Mint mindenki, én is nagyon vártam a szenátus alakulását – kezdte Jancsák. – Bevallom, hallgatói szinten már két esztendeje készülünk erre az eseményre. Megalkottuk a szövetség hallgatói önkormányzatát, végigbeszéltük az intézmények paletta-jellegéből adódó különböző vagy éppenséggel azonos hallgatói problémákat és szükségleteket. Természe-

tesen az alakuló ülésen badarság lett volna a jogos és élő hallgatói kérdéseket fellebbezni, az azonban mindannyiunk számára világossá vált, hogy a közös cél – Szeged nevéhez és hagyományaihoz méltó egyetem – érdekében össze kell adni az intézmények tanárainak és hallgatóinak legjobb tudását és erejét. Az elképzelés, amely szerint a következő évezred hallgatója a magas és sokszínű, évtizedek alatt kisarjadt tudás fájáról úgy szakított magának gyümölcsöt, hogy ne rántsa magára az egész fát – nagyszerű.

Amint azt írtuk, a szenátus elnökének dr. Dobozy Attilát, a SZOTE rektorát választották meg. Az oktatási tudományos tanács, a felügyelő tanács, a stratégiai bizottság tagjait, valamint az alelnököket, a gazdasági igazgatót és a főtítkárt szeptemberben választja meg a szenátus.

● Újfajta oktatás

Német jog a JATE-n

Német jogi képzést indítanak ősztől a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán. Dr. Balogh Elemér dékánhelyettes az erről tartott tájékoztatón elmondta, a korábban elkezdett francia, és a tervezett német jogi oktatással olyan speciális ismeretekkel rendelkező szakembereket kívánnak felkészíteni, akik szerepet játszhatnak Magyarországon Európai Unióhoz történő csatlakozásának folyamatában.

A Deutsches Wirtschaftsrecht című négy féléves kurzust a Potsdami Egyetem jogi karával történt egyeztetés és megállapodás nyomán hirdetik meg, az órákat elsősorban Németországból érkező professzorok tartják. Egy német doktorandusz pedig folyamatosan Szegeden tartózkodik majd, hogy a hallgatóknak gyakorlatokat és jogi szaknyelvi tanfolyamokat tartson. A képzés során főleg gazdasági joggal foglalkoznak, ezen belül is a kereskedelmi és társasági jog, az Európa-jog, a verseny- és adójog, a német és az európai munkajog, a hitelbiztosítékok, valamint a bankjog lesznek a fő tárgyak. Az oktatásban elsősorban azok a jó német nyelvtudású hallgatók vehetnek részt, akik már teljesítették két évet az ország bármelyik egyetemének jogi karán. Rajtuk kívül végzett jogá-

szok is jelentkezhetnek, sőt a tervek szerint közgazdász-hallgatóknak is meghirdetik a kurzust. A német jogi képzésre a temesvári, az újbudai és a nagyváradi egyetemek jogi karairól is várna diákokat.

Az oktatás költségtérítéses, az egyetemistáknak várhatóan húszezer forintot kell fizetniük félévenként, míg a szakvizsgázott jogászoktól hetvenezer forintot kérnek majd. Balogh Elemér elmondta, a hallgatóknak azért fizetniük, mert a német professzorok számára európai szintű díjazást kell biztosítaniuk. A kurzus szervezői megpróbálnak minden lehetséges forrást igénybe venni azért, hogy a diákoknak ez minél kevesebb pénzbe kerüljön. A tanuláshoz szükséges irodalmat Németországból szerzik be, és a jogi kar saját könyvtárában helyezik el. A két egyetem közösen állítja ki a bizonyítványt, amely elsősorban a diplomáciai kapcsolatok területén és a gazdasági szférában hasznosítható tudást tanúsítja. A Potsdami Egyetem felajánlotta azt is, hogy a kurzuson a legjobb eredményt elért diákoknak – magyarországi tanulmányaik végeztével – lehetőség teremt a Potsdamban való továbbtanulásra és tudományos fokozat megszerzésére, a szegedi tanulmányok teljes körű beszámításával. A képzéssel kapcsolatban Báthory Andrásnál szolgál felvilágosítással a 454-198-as telefonszámon.

Hegedűs Szabolcs

● Lapnéző

Minden a helyén

Megjelent a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola történettudományi lapjának, a Belvedere Meridionale legújabb száma, címlapon a szalonképes diktátorral, Francóval. A Belvedere idei első száma a helyén van: tudományos, informatív és szórakoztató.

Mészáros Csaba és Mészáros Ferenc a törökszentmiklósi római katolikus egyház történetét dolgozták fel rendkívüli alaposággal. Döbör András továbbgörgette, továbbfejtette dr.

Baththyány László herceg életét. A szerző egy korábbi számban a herceg életének és orvosi működésének legfontosabb eseményeivel foglalkozott. A jelen cikk témája és szándéka ettől eltér, s azt kívánja vizsgálata tárgyává tenni – kiegészítve ezzel a herceg életrajzát és karaktervázlatát – , hogy a szegény betegek ingyenes gyógyításán és az irányukban megnyilvánuló keresztényi gesztusokon túl, milyen konkrét eszközökkel, mely módon támogatta a nem egészségügyileg, hanem szociálisan arra rászorulókat, illetve, azt hogy legfőbb hivatását miként sikerült összeegyeztetnie a politikával. Az értékes dolgozatot „Semmi féle párthoz nem tartozom” címmel találják meg a periodikában. A budapesti vasúttörténész, Lányi Ernő „A magyar magánvasutak és mozdonyaik” című sorozatának második részében azok lelik igazán örömeiket, akik bolondulnak

a gőzöskért. Petheő Attila a tanárképző történettudományi tanszékének egykori tanárával, dr. Huszka Lászlóval készített érdekes és olvasmányos interjút. Ebből egyebek mellett megtudhatjuk, hogy az úgymond civil teológus Huszka László mit volt kénytelen mondani történelemtanárként, amikor hazatért az orosz hadifogságból. Kohári Nándor egy politikai gyilkosságról, a szentesi Lakos-merényletről ír izgalmas oknyomozó dolgozatot.

A címlapsztorit Zalai Anita szállítja, aki Francóról, a magánemberről elmélkedik, s egyebek mellett feltárja a diktátor gyermekkori éveit. Ebből kiderül, hogy Franco személyiségének egyik meghatározó eleme, az ambíció, még gyermekkorában kialakult. Már a családi környezet katolicizmusa, konzervativizmusa és tekintélyelvűsége is a legfőbb értékként tartotta számon az olyan fogalmakat, mint a hierarchia, a rend és az engedelmisség. Éppen ezért Franco értékrendjében is első helyen szerepeltek az olyan fogalmak, mint: haza, vallás, egység és rend. Zalai Anita tanulmányából megtudhatjuk, hogy a diktátor imádott vadászni és horgászni, és szakmányaival még nyolcvan éves korában is gyermek módjára dicsekedett.

A periodikában olvashatnak még többek között a navahói indiánokról, a Dreher Sörgyár történetéről és az aprószentekről. Mondom biz', helyén vannak itten a dolgok.

Sz. C. Sz.